

GUIA DE BARCELONA

L'itinerari d'un barceloní que no disposa de les 24 hores del dia per al seu propi esbargiment és ben limitat. Quan el barceloní té la seva llar en una barriada extrema, l'exigüitat del seu recorregut diari és —oh paradoxa!— sorprenent. Pregunteu a un ciutadà qualsevol —exceptuem, és clar, aquells que per llur professió tenen el deure de recórrer, mostrar en mà, com a mínim una zona de Barcelona a peu— quin és el seu itinerari habitual i constatareu la ignorància que hom té de les mil perspectives urbanes que són l'encís de la ciutat. Ja sabem que aquesta observació no és inèdita. Els literats, els artistes, el petit rendista fervorós de la creixença de l'urbs, vagabund envejable, ho retreuen de tant en tant i ens comuniquen llurs descobertes. Tots els diversos punts de vista estètics tenen llur realització en un indret o altre de la ciutat; quan aquesta és deficient, hom disposa d'un estoc de recursos per a bastir un edifici aquí, aixecar dos pisos al del costat, plantar uns arbres al fons o tenyir de rosa un cel ingrat.

El redactor d'aquest comentari té una inclinació palesa i pública per una modernitat inflexible. No pas pel futurisme dinàmic —oh Marinetti, hoste d'uns dies—, ans per la modernitat de l'hora, nada i desenrotllada a l'impuls dels elements materials més actuals. Una sola casa bastida a la Via Laietana, per exemple, ens dóna resolta —subjectivament, Déu meu— tota la urbanització del carrer: veiem com haurien d'ésser construïts els altres edificis, l'amplada de les voreres, l'estil dels fanals, el color de l'asfalt, el tipus de lletra en plaques indicadores i rètols anunciadors, àdhuc el color dels autoòmnibus (no pas dels tramvies, invasió sacrílega), àdhuc el color dels xeviots i de les teles amb què vesteixen els transeünts. Però això no s'esdevé mai: partir d'una dada concreta per resoldre-hi un conjunt urbà amb severitat homogènia no és pas una virtut entre nosaltres. La passió per la unitat, dubtem que la sentin gaires barcelonins. D'ací i la carència d'estil que ha fet que, de plaça Reial en tinguem una. Els arquitectes acusen els propietaris; no volem pas obrir un debat; però, ¿per què havem d'ésser castigats tan durament per tants d'immoderats fantasiosos?

Aquesta modernitat, que se'ns enduu el cor, no ens treu, però, el coneixement. Hi ha molts indrets vuitcentistes de gran estil que ens fan oblidar la incúria d'alguns urbanistes d'avui i l'oblit, per part dels propietaris, que un hom no es fa una casa sinó que la fa per a la ciutat.

Ahir la fortuna ens afavorí amb una d'aquestes troballes passatunes. Tot just acabàvem de salvar l'antiga pedrera blanca que dóna el nom a Pedralbes. A ple migdia, mort l'eco de les

sirenes, ofegats els brogits dels motors d'autos i de motos, vague com un zumzeig d'abella el dels «Junkers» Barcelona-Marsella, al peu de la tàpia del monestir de Santa Maria, ens hi trobarem com en ple segle XIX. Una gran quietud: només la veu de vellut carmesí de les monges, apagada, una cantúria d'ocells que es gronxava damunt la monotonia del rés, i, com els millors dies d'abril, una florida de roses damunt una llarga paret ocre. Ja ens hi embadalíem, quan, d'una vella d'estiueig, en sortiren les notes fosques d'un clavicordi, damunt el teclat del qual unes mans invisibles interpretaven un minuet de Mozart. Evocarem pretèrites històries d'amor i ens prengué la mateixa dolça inèrcia de quan, convalescents, contemplem les il·lustracions del *Viatge pintoresc a Itàlia*, de Sterne.

Doncs bé: la nostra ciutat és plena d'aquests indrets evocadors. L'estil nou i actual, tan incert ací, per l'aplicació del qual tanta d'incapacitat es palesa, no ens ha pres encara l'afecció pels racons indolents i vuitcentistes. Potser l'absència d'aquell ens hi fa refugiar. Sigueu indulgents! Però deixeu-nos proposar la realització d'un projecte car a Joaquim Folguera: la d'una *Guia de Barcelona per a ús dels barcelonins*, on els paratges dòcils als temps que foren o els més estrictament adaptats a la sensibilitat d'avui siguin assenyalats al ciutadà per a quan li plagui de visitar l'urbs com un turista ignorant.

[«*La Publicitat*», 12-II-1928]